

Jubileumboek over vijftig jaar PvdA in de provincie Groningen

Groningse sociaal-democraten waren eigenzinnig

■ GRONINGEN - Op het schoolbord in de vergaderruimte van het PvdA-pand aan de Haddingestraat is een profetische tekening gekalkt. Grijs geschiedschrijvers die in een bejaardentehuis zitten te kaarten en peinen over honderd jaar Partij van de Arbeid. En wellicht weemoedig terugdenken aan de tijd dat zij een boek schreven over een halve eeuw PvdA in de provincie Groningen. Folkert de Jong (24), Léon Boer (23), Roeland van der Schaaf (25), Ruben Post (19), Eelco Roffel (21), Sisca Sytema (25) en Jelle Olthof (24) zetten momenteel de historie van de politieke partij op papier. Volgend jaar maart, als de PvdA vijftig jaar bestaat, moet het jubileumboek klaar zijn.

Door **Simone Kolk**

In ongeveer 250 pagina's zal een beeld geschetst worden van de soms eigenzinnige regio binnen de partij. Zo werd de PvdA in de provincie Groningen een maand later dan in de rest van het land opgericht. „De weerstand tegen het overgaan naar de PvdA was hier groter,” verklaren de geschiedschrijvers.

Op 7 maart 1946 werd de PvdA (de opvolger van de SDAP) in Groningen dan toch officieel opgericht. De oprichtingsakte kon Eelco Roffel zelfs nog uit het archief opdiepen. Meer moeite had hij met het vinden van andere stukken uit de beginperiode. Niet alleen omdat er toen papierschaarste heerste, maar ook omdat er niet veel werd vastgelegd. Van oudsher heeft de PvdA een grote aanhang in de provincie Groningen. „Tradities lopen hier langer door,” geeft Léon Boer aan. „En dat is vrij uniek. Als je op een landelijk congres aan partijgenoten in het westen vertelt dat de PvdA hier vijftig tot zestig procent van de stemmen haalt, dan kijken ze je aan van hè, wat krijgen we nu.”

Idealisme en realisme streeden binnen de PvdA in de provincie Groningen telkens om

▲ De jonge geschiedschrijvers; vlnr, Sisca Sytema, Eelco Roffel, Ruben Post, Léon Boer, Folkert de Jong en Roeland van der Schaaf. (Jelle Olthof ontbreekt op de foto)

Foto:Dennis Beek

de eer. In de jaren vijftig en tachtig stond het realisme hoog in vaandel. De jaren zestig en zeventig waren de tijden van het idealisme. „Toen wou de partij nog een links meerderheidscollege halen. Daar wordt nu niet meer over gepraat. En je moest overal een mening over hebben. Van Vietnam tot aan de rioleering toe.”

De provincie Groningen bracht veel politieke kopstukken voort die later in Den Haag hun brood gingen verdienen. Jacques Wallage, Max van den Berg en Tonny van der Vondervoort bijvoorbeeld. Sharon Dijkma meldde zich ooit als veertienjarige aan bij de stad-Groningse afdeling van de Jonge Socialisten en mag zich nu het jongste Tweede Ka-

merlid noemen. Soms kwam ook een landelijke politicus op bezoek in de provincie. Joop den Uyl bezocht eens een bijeenkomst in Ten Boer waar hij werd voorgesteld aan een oude man die dolgraag de politicus eens wilde ontmoeten. Het 'opaatje' schrok echter zo van Den Uyl die plotseling voor hem opdook, dat hij 'wat bist doe een roare sigeunder' tegen de de politicus zei.

De geschiedschrijvers - overwegend studenten geschiedenis - hebben hun onderzoeksfase bijna afgerond. Van vrijwel alle afdelingen in de vijftig gemeenten die ze aangeschreven hebben, is historisch materiaal ontvangen al kan er nog altijd meer bij.

Ongeveer veertig PvdA-politici zijn aangeschreven om hun impressies van de partij op papier te zetten. Sommigen werden door de studenten geïnterviewd, onder wie gedeputeerde Gerard Beukema. Die verzuchtte dat de politiek vroeger veel intensiever werd beleefd. In de jaren zeventig deed men er twee dagen over om een lijst met namen voor de statenverkiezingen op te stellen, nu gebeurt het in anderhalf uur.

Jonge Socialisten

Aan de Jonge Socialisten wordt in het boek een apart hoofdstukje gewijd. Sisca Sytema pluist de geschiedenis van de jongerenorganisatie van de partij uit. De afdeling in de stad met haar 150 leden is de oudste in Nederland. Naast tekst worden foto's en verkiezingsmateriaal in het boekwerk opgenomen.

Op 1 januari moeten de schrijvers de ruwe versie van het boek klaar hebben en bij Uitgeverij Holmsterland/SKF in Groningen leveren. Als (voorlopige) titel voor de publicatie is gekozen voor 'Vijftig jaar PvdA in de provincie Groningen. Impressies.' Op 7 maart 1996, 'de bobo-presentatie', wordt het boek aan een 'bekende politicus uit de provincie Groningen' aangeboden.